

**VÕRUMAA PARTNERLUSKOGU  
STRATEEGIA MEEDE 3**

<b>1. Meetme nimetus</b>
<b>NOORTE MEEDE Noorte tegevuse edendamine</b>
<b>2. Meetme eesmärk</b>
<b>Meetme eesmärk:</b> Noorte sidususe tugevdamine külakogukondadega läbi noorte aktiivsuse kasvu ja oskuste arendamise
<b>Otsesed eesmärgid:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Noorte omaalgatuse toetamine ja kaasamine kogukonda</li><li>• Noorte ettevõtlikkuse arendamine</li><li>• Noorsoolase koostöö edendamine</li></ul>
<b>3. Toetatavad tegevused</b>
<u>Toetatavad tegevused:</u> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Noorsootöötajate ja noortejuhtide koolituste korraldamine ja osalemine õppereisid</li><li>2. Õpitubade, ringide, koolituste korraldamine ja osalemine, sh ettevõtlikuskoolitused ja ettevõtluse algatamist innustavad tegevused</li><li>3. Ühistegevuseks vajalike põhivahendite soetamine</li><li>4. Ühisürituste, tunnustamisürituste, laagrite, õppereiside, seminaride, messide, võistluste, konkursside jms. korraldamine ja osalemine</li><li>5. Noortetubade tegutsemiseks vajaliku sisustuse ja seadmete soetamine, mida taotleja raamatupidamise sise – eeskiri käsitleb põhivarana</li><li>6. Infomaterjalide koostamine ja trükkimine</li><li>7. Rahvusvaheline ja siseriiklik koostöö</li><li>8. Noorte koostöövõrgustike ja partnerluste väljaarendamine</li></ol> <u>Abikõlblikud kulud:</u> <ol style="list-style-type: none"><li>9. Ruumi ja tehnika rent</li><li>10. Transport</li><li>11. Koolitusmaterjalid</li><li>12. Lektori ja eksperdi tasu</li><li>13. Majutus</li><li>14. Toitlustus</li><li>15. Projektijuhi tasu lubatud kuni 20% projekti kogumaksumusest v.a. investeeringuks tehtud kulud, mille puhul projektijuhi tasu ei ole abikõlblik kulu</li><li>16. Sisustus ja seadmete soetamine</li><li>17. Infomaterjalide koostamine, kirjastamine, trükkimine (CD, DVD, voldikud, stendid jms)</li><li>18. Teavitamiskulud</li><li>19. Osalustasud</li><li>20. Liisingumaksud kui asja omandiõigus läheb hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest üle projektitoetuse saajale</li><li>21. Tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus, projektitoetuse taotleja mitterahaline omafinantseering abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuta maksumus, kui projektitoetuse taotleja ei ole käibemaksukohustuslane</li><li>22. Tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuga maksumus, projektitoetuse taotleja mitterahaline omafinantseering abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuga maksumus, kui projektitoetuse taotleja on käibemaksukohustuslane</li></ol>

23. Kasutatud seadme ostmine ja kapitalirendile andmine on abikõlblik, kui projektitoetust taotlev MTÜ või SA tõendab et:
24. Seadme ostmiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi
25. Seadme hind on uue samalaadse seadme hinnast oluliselt madalam
26. Seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksest
27. MTÜ ja SA projektitoetuse taotleja omafinantseeringu osaks võib olla komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 54 alusel mitterahaline omafinantseering. Mitterahaline omafinantseering on tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik projektitoetuse taotleja tehtud vabatahtlik tasustamata töö
28. Mitterahaline omafinantseering võib moodustada kuni 10% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringuobjekti abikõlblikest kuludest.
29. Vabatahtliku tasustamata töö tegemise korral on vabatahtliku tasustamata töö tegija tunnitasu määr kuni 3,5 eurot ning masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni 7 eurot.
30. Vabatahtliku tasustamata töö tegemist võib alustada projektitoetuse taotluse PRIAle esitamise päevale järgnevast viiendast päevast alates.

Abikõlblikud kulud peavad olema põhjendatud, selged, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ja vajalikud tegevuse eesmärgi saavutamiseks. Projektitoetuse saaja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise

Abikõlblikud ei ole järgnevad kulud:

1. Investeeringud ja tegevused, mis on tehtud enne projektitoetuse avalduse esitamist PRIA-le
2. Käibemaks, juhul kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist "Käibemaksuseaduse" alusel või kui taotleja on kohalik omavalitsusüksus või muu avalik- õiguslik organisatsioon nõukogu määruse (EÜ) 1698/2005 art 71 lõige 3 punkti a tähenduses
3. Maa ja olemasoleva ehitise ostmise ja liisimise kulud
4. Tolli-, sisseveo- ja muu maks, mida hüvitatakse, tasaarveldatakse ja kustutatakse mingil moel ning mis ei moodusta osa Eesti maksusüsteemist või mis on ebaproportsionaalselt suur kulutus tegevuse mis tahes osale
5. Sularahamaksud
6. Riigilõiv, teenustasu pangatoimingu eest, tagasimakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu
7. Õigus- ja raamatupidamisteenuse eest tasumiseks tehtud kulud
8. Amortisatsioonikulud
9. Viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetluse korral menetluskulud
10. Kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, meenetele ja kingitustele
11. Erisoodustuselt "Tulumaksuseaduse" § 48 lõikes 4 mõistetav maks
12. Eksperdi või projektijuhi töötasu sh sotsiaal- ja tulumaks ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed, kui ekspert või projektijuht on avalik teenistuja või riigi või kohaliku omavalitsuse hallatava asutuse töötaja, kelle tööülesanded on sarnased toetava tegevusega
13. Kulud, mis on seotud liisingulepingu sõlmimisega, intressidega, kindlustusega jms
14. Liisingumakse, kui asja omandiõigus ei lähe hiljemalt viie aasta möödudes arvates

<p>PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest üle projektitoetuse saajale</p> <p>15. Kohaliku omavalitsusüksuse ülesande asendamiseks tehtud kulud</p> <p>16. Asendusinvesteeringu kulud</p> <p>17. Muud kulud, mis ei ole tegevuse või investeeringuobjektiga otseselt seotud</p> <p>18. Kulud, mis on vastuolus nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikliga 71 ja komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74-84) artiklis 55 abikõlblikkuse kriteeriumitega</p> <p>19. Sõiduauto ostmise või liisimise kulud</p> <p>20. Maastikusõiduki või muu mootorsõiduki ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud sellise mootorsõiduki, sealhulgas rändkauplusauto ostmise kulud, mille sihtotstarve on kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonnas elanikele teenuste osutamine ning kui toetust taotleb ettevõtja või mittetulundusühing</p> <p>21. Projekti elluviimisega seotud üldkulud v.a projektijuhi tasu, sealhulgas projektijuhi lepingujärgne tasu või töötasu ja sellelt arvestatud sotsiaal- ja tulumaks ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed.</p> <p>22. Projekti elluviimisega seotud projektijuhi tasu kui taotleja on kohalik omavalitsusüksus, ettevõtja seltsing või kohalik tegevusgrupp v.a. rahvusvahelise koostööprojekti elluviimisega seotud projektijuhi tasu</p> <p>23. Projekti elluviimisega seotud projektijuhi tasu, mille maksumus ületab 20 % projekti abikõlblikest kuludest, kui projektitoetuse taotleja on MTÜ või SA (koodi 341 korral kuni 15%)</p> <p>24. Kasutatud kaupade soetamise ja liisimise kulud v.a MTÜ ja SA puhul</p> <p>25. Projektijuhi tasu, mille maksumus on arvatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 55 lõike 1 punktides a ja b nimetatud abikõlblikest kuludest.</p>		
<b>4. Meetme sihtgrupp</b>		
Mittetulundusühendused, sihtasutused, MTÜ Võrumaa Partnerluskogu		
<b>5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga</b>		
Noorte puhul võib välja tuua strateegia põhjal järgmised olulised probleemid: huvihariduse kättesaadavuse parandamine ning noorteorganisatsioonide aktiveerimise vajadus. Sellest tulenevalt on oluline panustada läbi toetusmeetmete noorte sidususe tugevdamine küladega, edendada noorsooalast koostööd ja noorte ettevõtlikust (Strateegia lk 48)		
<b>6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab</b>		
3 telg - Maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine		
<b>7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 toodud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74–84), lisa II kohaselt.</b>		
Maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine artikkel 57, kood 321, 322,323,341,421		
<b>8. Viide arengukava meetmele juhul kui strateegia meede sellega kattub</b>		
Ei kattu		
<b>9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed</b>		
<b>Indikaatori tüüp</b>	<b>Indikaator</b>	<b>Eesmärk 2010-2013</b>
Väljundnäitajad	Toetust saanud projektide arv	40
Tulemusnäitajad	Projektide elluviimisest	2500

	kasusaajate arv	
	Koostatud infomaterjalide arv	10
	Koolitatud noorsootöötajate arv	10
	Uute algatuste arv	10
Mõjunäitajad	Tegutsevate noorteorganisatsioonide arv	10
	Partnerlusriikide arv	5

#### 10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale<sup>9</sup>

##### Nõuded taotlejale ja toetuse saajale:

1. Ta vastab asjakohases põllumajandusministri määrmuses toetuse taotlejale sätestatud nõuetele, kui strateegia meede vastab arengukavas nimetatud meetmele. Muudel juhtudel peab projektitoetuse taotleja vastama nõukogu määrmuses (EÜ) nr 1698/2005 maaelu arengu toetuste kohta sätestatud nõuetele ning riigiabi reeglites tulenevatele nõuetele
2. Eristama selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest.
3. Projektitoetuse taotleja peab kohalikule tegevusgrupile taotluse esitamise hetkeks olema tegutsenud vähemalt kuus kuud
4. Projektitoetuse taotleja peab olema eelnevalt esitanud projektikavandi elektroonselt ning vajadusel käima MTÜ Võrumaa Partnerluskogu kutsel kohapealsel nõustamisel.
5. Ta eristab selgelt oma raamatupidamises projektitoetuste kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest
6. Tal ei ole taotluse esitamise ajal riikliku maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksud tasutud ajakava kohaselt
7. Ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest sh Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi
8. Kui ta on varem saanud toetust riigieelarvelistest, sh Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või on saanud muud tagastamatut riigiabi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, ja on tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral on tagasimaksed teostatud ettenähtud tähtajal ja summas
9. Tema suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole tehtud pankrotiotsust
10. Tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest
11. Teavitama koolituse, seminari, infopäeva või muu ürituse toimumisest PRIA-t ja MTÜ Võrumaa Partnerluskogu seitse tööpäeva enne nimetatud ürituse toimumist elektroonselt või posti teel väljastustega tähtkirjaga
12. Teavitama vabatahtliku tasustamata töö tegemise ajast ja kohast PRIA-t ja kohalikku tegevusgruppi vähemalt neli tööpäeva enne vabatahtliku tasustamata töö tegemisest elektroonselt või posti teel väljastustega tähtkirjaga
13. Tagama ettevalmistava projekti lõpliku elluviimise viie aasta jooksul arvates ettevalmistava projekti kohta PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.
1. Alates projektitoetuse taotluse esitamisest kuni viie aasta möödumiseni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest teavitab toetuse saaja viivitamata PRIA-t ja kohalikku tegevusgruppi kirjalikult oma postiaadressi ja kontaktandmete muutumisest ning PRIA-lt ja kohalikult tegevusgrupilt nõusoleku saamiseks §41 lg 2 nimetatud juhtudel
14. Esitama viimase kuludeklaratsiooni (Leader määruse nr.75 lisa 9) kahe aasta jooksul

arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31.12.2014

15. Projektitoetuse saaja teeb kavandatavast investeeringust osa, mille maksumus moodustab vähemalt 25% kogu investeeringu abikõlblikust maksumusest, ja esitab PRIA-le selle tegemist tõendavad dokumendid kuue kuu jooksul arvates PRIA poolt projektitoetuse taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Nõutavad dokumendid:

16. Vormikohane avaldus (Leader määruse nr.75 lisa 6) ja tegevusgrupi koostatud lisa nr.1
17. Seadusjärgse esindusõigusega isiku puhul tema volitusi tõendav volikirj
18. Hinnapakumused või maksumuse(te) arvestus kululiikide kaupa
19. Kinnituskiri kaasfinantseeringu kohta
20. Projektijuhi tasu taotlemisel tuleb seletuskiri projektijuhi ülesannete kohta projekti läbiviimisel.
21. MTÜ liikmete nimekiri koos liikmete sünniaastaga mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga või SA asutajate nimekiri;
22. Vähesse tähtsusega abi teatise vorm (Leader määruse nr 75 lisa 8)
23. MTÜ või SA puhul kasutatud seadme ostmise ja kapitalirendile võtmise korral ära kiri hinnapakumistest, millel kajastub uue samalaadse seadme hind.
24. Ära kiri dokumendist mis tõendab, et kavandatav ehitis mida ehitatakse või kuhu inventar või seade paigaldatakse kuulub projekti toetuse taotleja omandisse või on antud projektitoetuse taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks
25. Põhivara soetamisel esitada projektitoetuse taotleja raamatupidamise sise-eeskirja väljavõte põhivara piirmäära kohta ja põhivara nimekiri

Nõuded investeeringu või tegevuse hinnapakumuse kohta:

26. Kui elluviidava tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, peab projektitoetuse taotleja olema tegevuse või investeeringu kohta saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust koos tehniliste tingimuste loeteluga
27. Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse pakkuja, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse või olema koostanud kululiikide kaupa kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse
28. Väljavalitud hinnapakumuse ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase investeeringu või tegevuse eest tasutava hinnaga. Kui projektitoetuse taotleja ei ole valinud odavaimat hinnapakumust, põhjendab ta tehtud valikut.
29. Hinnapakumuse peab kehtima vähemalt kuus kuud taotluse esitamise ajal kohalikule tegevusgrupile.
30. Projektitoetuse saaja ja see isik, kellelt projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö või ostab kaupa, ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige ei tohi kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeeringu maksumus ei ületa 1000 eurot või kui projektitoetuse saaja on kohalik tegevusgrupp ja tegevuse või investeeringu maksumus ei ületa 5000 eurot.
31. Kui tegevuse või investeeringu maksumus ületab 1000 eurot ning kui projektitoetuse taotleja on kohalik tegevusgrupp ja hinnapakkuja on sama kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht või kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht on hinnapakkuja osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige, on projektitoetuse taotleja saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust.
32. Projektitoetuse taotleja ega projektitoetuse saaja ei tohi jaotada tegevuse hinnapakumust osadeks, kui kavandatava tegevuse või investeeringu elluviimiseks

vajalik kaup, teenus või töö on funktsionaalselt koos toimiv.

**11. Maksimaalsed toetussummad ja -määrad**

Toetuse määr kuni 90% abikõlblikest kuludest.

Minimaalne toetuse summa projektitoetuse taotleja kohta ühes taotlusvoorus on **1 600** eurot ja maksimaalne toetussumma taotleja kohta ühes taotlusvoorus on **16 000** eurot

Ühes taotlusvoorus saab projektitoetuse taotleja esitada ühe projektitaotluse ühe alameetme kohta.

Meede võib sisaldada vähese tähtsusega abi. Vastaval juhul kohaldatakse vähese tähtsusega abi andmise reegleid.